

Likfælde maa Ministeren, som har faaet en videre Bemyndigelse, føle sig noget forpligtet lige overfor den tydelige Tilkendegivelse af Begrændsningen af Bemyndigelsen, som er udtalt i Udvalgets Betænkning.

Fernansen: Det var lige overfor den ærede Minister, jeg ønskede at sige et Par Ord. Hvad Sjælselen angaar, da har jeg ganske vist forudsat, at den lige overfor de Mand, her er Tale om, var lige varm hos os Alle; men netop derfor mente jeg, at det vilde være overordentlig vanskeligt at udelukke dem, naar man overhovedet skulde til at forhandle om en Sag som denne. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt den ærede Minister har Ret i at tage i Betragtning, hv d der stod i Udvalgets Betænkning, kan jeg for mit Vedkommende ikke rette Bebreidelse mod den ærede Minister, fordi han har taget dette med i Overveielse, naar der var Tale om Fortolkning af Loven. Det forekommer mig at være i fuld Overensstemmelse med Manden i vor Forsatning, at Regjeringen med Hensyn til Fortolkningen og Udførelsen af Lovforslag benytter, hvad der er udtalt i Betænkninger saavel som ogsaa under Forhandlingen om Sagen i selve Rigsdagen. Naar den ærede Minister lige overfor mig udtalte, at man maa holde sig til det, som der er Tale om, nemlig Hjemstedsbeviser, og at der ingen- sinde har været Tale om at meddele Hjemstedsbevis til Enhver, som kom over og vilde tage Bolig hos os som dansk Statsborger, men kun til dem, som vilde gaa tilbage til deres Fødestavn, maa jeg dertil bemærke, at det har forekommet mig, at det er netop det, Spørgsmaalet er om. Vi have hidtil staaet i den Formening, at den Bemyndigelse, som er tildelt Regjeringen ved Lov 9de Marts 1872, virkelig strakte sig dertil ogsaa at kunne tildele saadanne Personer Hjemstedsret, som vilde blive her i Landet. Hvad angaar Kommunerne og den Opfattelse, som har været gjældende i de fleste af disse, vil jeg gjøre opmærksom paa, hvad der staaer i Betænkningen i den Henseende, idet der efter en længere Udvikling af Virkningerne af Hjemstedsbevis udtales — med den ærede Formands Tilladelse vil jeg oplæse et Par Linier — at enkelte af dem kunne blive for stærkt bebyrdede, og at under alle Omstændigheder burde Staten derfor bære de Omkostninger, der paaløb, forinden en Person ved fem Aars Ophold i en enkelt Kommune havde erhvervet Forsørgelsehjem der. Der synes det at have været Udvalgets Mening, at der saaledes kunde tildeles Hjemstedsbevis og det, som Hjemstedsbevis fører med sig, nemlig Statshjælp i Trængsttilfælde, idet det erkjendes, at det vilde være ubilligt at forlange af Kommunen, at den ogsaa i Tidsløbet indtil de fem Aar skulde yde Hjælp, tidt kunde det blive for haardt for enkelte Kommuner at bære de Byrder, som stød deraf.

Wagen: Af mine Bemærkninger haaber jeg, det vil fremgaa, at jeg ikke var uenig med den høitærede Minister med Hensyn til Spørgsmaalet om Bemyndigelsens Benyttelse. Jeg fremhævede jo netop ogsaa Forskjellen imellem de Likfælde, hvor en Lov tillægger private Personer en Ret, og de Likfælde, hvor den giver Ministeren en Bemyndigelse, men overfor den stærke Fremhævelse af de Vaand, som Betænkningen paalægger Ministeren, mente jeg blot, at det var naturligt ogsaa at henvise til det vide Omfang, i hvilket Bemyndigelsen var tildelt, samt til at man ogsaa havde villet tillægge Ministeren en vis Diskretion i Henseende til Benyttelsen, og at det forekom mig, at det altsaa var i Overensstemmelse med Affattelsens Aand, naar Bemyndigelsen ikke blev fortolket saaledes, at den i Et og Alt skulde være knyttet til Betænkningens Ordlyd, men at man kunde benytte den i Betænkningens Aand. Hvad de Bemærkninger angaar, som bleve gjorte af det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Fessen), skal jeg blot fremhæve den Kjendsgjerning, at man bliver dansk Statsborger ved at erhverve fast Hjem her i Riget, hvilket jo f. Ex. staaer udtalt i Loven om danske Skibes Registrering af 13de Marts 1867 § 1. Dette er en almindelig Sætning, som jo naturligvis ogsaa Loven af 9de Marts 1872 § 2 er gaaet ud fra, idet den forsaavidt altsaa hjemler Indenrigsministeren Bemyndigelse til at give Personer, som er fødte i Hertugdømmerne, Hjemstedsbevis, naar de have erhvervet fast Hjem her i Riget.

Naben: Naar den høitærede Indenrigsminister udtalte, at jeg enten ikke havde læst Udvalgets Betænkning eller ogsaa havde glemt den, saa vil jeg tillade mig at udtale, at jeg tror at have læst den, og at jeg ikke tror at have glemt den. Der staaer jo ganske vist i Betænkningen, at Personer, der ere indvandrede efter 1870, kunne ikke komme i Betragtning ved Meddelelse af Hjemstedsbeviser, men jeg skal gjentage, at Udvalget troede ikke, at der kunde komme indvandrede Personer paa uregelmæssig Maade efter 1870. Dengang kjendte vi ikke den preussiske Lovgivning, som siger, at enhver ung Mand kan udvandre paa lovmæssig Maade, inden han er 17 Aar, og vi tænkte nærmest paa, at Folk, som kom til os efter den Tid, kun kunde komme herind som Desertører eller borttrængte Personer, og saadanne Folk vilde vi ikke støtte. Den høitærede Indenrigsminister har ment, at der i det Hele taget skulde kunne opstaa internationale Vanfælgigheder ved denne Sag. Dette havde jeg aldeles ikke troet. De Personer, hvorom der her er Tale, ere jo nemlig paa fuldstændig lovlig Maade løste fra deres underaatlige Forhold. Der er jo, som jeg før udtalte, i Reglen kun Tale om indvandrede unge flersvigtte Mandspersoner, og jeg kan ikke tro, at der kan fremkomme den mindste internationale Vanfælgighed